

Kræftens Bekæmpelses hørings svar vedrørende EU's globale sundhedsstrategi 'Bedre sundhed for alle i en verden i forandring'

Kræftens Bekæmpelse noterer med tilfredshed, at EU ønsker at indtage en ledende rolle i udvikling af global sundhed og finder, at de foreslåede principper bredt set dækker de mange aspekter af et globalt samarbejde om sundhed. Kræftens Bekæmpelse kan tilslutte sig strategiens overordnede intentioner og mål om, at der blandt andet skal sikres bedre sundhed og trivsel samt mere lighed. Ligeledes støtter Kræftens Bekæmpelse strategiens fokus på, at der skal tages fat i de grundlæggende årsager til dårligt helbred herunder behov for øget forebyggelse og mere forskning jævnfør vejledende princip 1 og 2.

Kræftens Bekæmpelse støtter overordnet, at der sker et tættere samarbejde på sundhedsområdet i EU, og at der med strategien lægges op til at styrke samarbejdet med civilsamfund jævnfør blandt andet vejledende princip 18. Samtidig vil Kræftens Bekæmpelse gerne bemærke, at der i implementeringen af strategien bør være klart fokus på, hvor internationalt arbejde og samarbejde giver reel mening og værdi. Desuden vil Kræftens Bekæmpelse gerne understrege vigtigheden af det videre arbejde med den europæiske kræft-handlingsplan, som også i strategien bliver fremhævet som et vigtigt initiativ. Der opfordres til, at erfaringerne med aktiviteterne fra arbejdet med den europæiske kræft-handlingsplan indgår som inspiration til og koordineres med implementeringen af EU's globale sundhedsstrategi.

I strategien bliver det fremhævet, at partnerskabet mellem EU og USA bør udvides og omfatte et mere omfattende sæt sundhedsspørgsmål med en taskforce om sundhedssamarbejde, der omfatter blandt andet kræftpolitik. Kræftens Bekæmpelse støtter, at partnerskabet styrkes og vil gerne stille sig til rådighed i dette arbejde.

Bemærkninger vedrørende forskning, digitalisering og data

EU fremhæver særligt, at ubalancer i arbejdsstyrken og mangel på ressourcer inden for sundheds- og plejesystemerne skal prioriteres samtidig med, at de nye muligheder for sundhed, som findes inden for forskning og digitalisering, herunder brugen af kunstig intelligens skal udnyttes. Med afsæt i det vejledende princip 4 vil EU udnytte potentialet i sundhedsdata på verdensplan i overensstemmelse med principperne i det planlagte europæiske sundhedsdataområde og fremme anvendelsen af nye teknologier, herunder kunstig intelligens, for at øge deres potentiale til at forbedre diagnosticering og behandlinger på verdensplan.

Kræftens Bekæmpelse finder det vigtigt, at EU indtænker de problemer og udfordringer som EU-medlemsstater har for deling af data til tredje lande, når princip 4 og 5 skal bringes i anvendelse. Danske forskere oplever vanskeligheder i den forbindelse og kan ikke indgå i forskningssamarbejder om udveksling af data.

Bemærkninger vedrørende tobak og rygning

Kræftens Bekæmpelse er enig med i, at der er behov for at tage fat på store risikofaktorer såsom stofmisbrug, kost, fysisk inaktivitet og luftforurening, der særligt gælder for kræft. Tobak er imidlertid hvert år årsag til mere end 8 millioner menneskers dødsfald på globalt plan, og WHO vurderer, at tobaksepidemien er en af de største folkesundhedstrusler, som verden har stået over for. Samtidig er rygning den forebyggelige risikofaktor, som er skyld i flest tilfælde af kræft herunder lungekræft og mindst 15 andre kræftformer.

Det undrer derfor, at EU's globale sundhedsstrategi ikke sætter fokus på forebyggelse af tobak og rygning. Det gælder især i forhold til strategiens fokus på at forebygge og håndtere ikke overførbare sygdomme særligt kræft (vejledende princip 2), og at håndtere årsager til dårligt helbred (vejledende princip 1).

I dag har 182 parter herunder Danmark og EU ratificeret WHO's rammekonvention (WHO-FCTC), der er juridisk bindende, og som forpligter lande til at beskytte nuværende og kommende generationer mod konsekvenserne af tobaksbrug. Kræftens Bekæmpelse opfordrer derfor til, at EU's globale sundhedsstrategi sætter fokus på global implementering af WHO FCTC.

Med venlig hilsen

Jesper Fisker

Adm. direktør

